

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. III. Quinam Beneficia liberè conferre valeant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

lis, vel quasi talis audit, & in unionem plenariam cum jurisdictione fori pœnitentialis & interni, & in his, quæ ad jura, & munera Parochiæ spectant, diciturque talis unio ad mensam Prælati fieri, quatenus nempe is fructus, & emolumenta beneficii uniti in proprios usus convertere, & ad mensam suam applicare licite potest, congruo tamen salario pro sustentatione Vicarii ab eodem deputandi, & ad libitum removendi, relicto. De hac unione plenaria plenius tractantem consule *cit. Murga d. Quæst. 4. num. 39. & seqq.*

21 De Modis acquirendi Prælaturas, & alia beneficia minora jam tractandum est, horum aliqui cum jam in *lib. 1. Decret.* expositi sint, scilicet POSTU-

LATIO *Tit. 5.* ELECTIO *Tit. 6.* RESIGNATIO *Tit. 9.* nè actum agamus, nil repetimus. Tres in hoc Libro exponendi restant. I. *Institutio*, quæ fit ad Præsentationem Patroni, & hæc vocatur institutio *neccessaria*, agiturque de ea hic *tit. 6. & 38.* II. *Permutatio*, de qua in *Tit. 19.* hujus Libri, & demum III. *Collatio*, quæ est species quædam donationis, dum scilicet Episcopus, vel alius collator, liberè, & absque alterius nominatione, vel Præsentatione beneficium, cui voluerit, modo idoneo, concedit. *cap. 5. h. t.* tria proinde hic breviter examinabimus. I. Quinam liberè beneficia concedere. II. Quibus eadem concedi possint. III. Quinam collationis legitime factæ sint effectus.

§. III.

Quinam Beneficia liberè conferre valeant?

SUMMARI A.

22. S. Pontifex potest conferre beneficia per universum orbem. 23. Non obstante, quod hanc facultatem Episcopis impertitus sit. 24. Quorum in sua quisque Diœcesi defacto Ordinarius collator est. 25. Collatio nonnunquam etiam ad Capitulum vel privative spectat, vel cumulativè cum Episcopo. 26. Potest etiam præscriptione, consuetudine, aut privilegio inferioribus Prælati acquiri. 27. De Legatis Sedis Apostolicæ, & quomodo jure devolutionis jus conferendi acquiratur, remissivè.

22 **D**ico I. Potestas conferendi beneficia plenissima, & generalis pro toto orbe competit S. Pontifici, *cap. 2. h. t. in 6.* quia totius mundi Ordinarius est. Hinc à primordio nascentis Ecclesiæ ante factam Ecclesiarum divisionem solus S. Pontifex Beneficia contulit. Selva *Tract. de Benefic. part. 2. quæst. 22. num. 3.* Flam. *Parif. de Resignat. Benefic. lib. 1. quæst. 10. num. 15.*

Dilatata verò postmodum Ecclesia, factaque Diœcesium distinctione, Episcopus in partem sollicitudinis advocavit, ac cuius potestatem conferendi beneficia intra limites suæ Diœcesis concessit. *cap. 10. C. 16. Q. 7. cap. 3. & 4. C. 10. Q. 1. cap. 14. §. Nos igitur h. t. in 6.* ita, ut nulla beneficia Papæ specialiter reservata essent, sed Episcopi omnes menses liberos haberent, & fundatam

R in

in jure intentionem. Barbof. *de Offic. & Potest. Episc. part. 3. alleg. 57. num. 1. & 2.*

23) Quanquam autem prædictam potestatem in Episcopos contulerit, major tamen penes S. Pontificem semper remansit. *cap. 14. h. t. in 6.* adeò, ut teste Rebuffo in *sua praxi §. de Devolut. num. 46.* omnia beneficia tam jure *preventionis*, quàm jure *concurfus* conferre valeat. Censetur autem jure *preventionis* uti, cum alicui confert gratiam *expectativam* ad beneficium primò vacaturum *d. cap. 14. h. t. in 6.* Jure *concurfus* verò, quando juxta *cap. 1. de Concess. præbend.* concurrat eum quovis *ordinario*, etiam citra hujus negligentiam. Hoc ipsum tamen jus *preventionis*, & *concurfus*, quanquam successores PP. per specialia concordata (ut postea videbimus) sibi videantur restrinxisse, non tamen penitus à se abdicare voluisse præsumendum est, quin de *plenitudine potestatis* (cui Pontifices derogare nequeunt, concedendo alicui privilegium, quod revocare nequeant. Barbof. *de Offic. Episc. part. 3. allegat. 57. num. 9.*) eodem, si ita ipsis visum fuerit, uti valeant. Videatur Hieronym. Gonzalez *ad regul. 8. Cancell. §. 2. Procem. à princ.* multa hanc in rem accumulans, & Thomassin. *part. 2. lib. 1. cap. 41. & 2. seqq.*

24) Dico II. Episcopus regulariter loquendo est proprius & ordinarius collator omnium beneficiorum, intra suam Diocesim existentium, constat ex *cap. 1. de Capell. Monach. cap. 3. §. in Ecclesiis de Privileg.* & respectu illorum fundatam habet intentionem in Jure. *cit. cap. 3. & 4. C. 10. Q. 1. & cap. 10. & 11. C. 16. Q. 7. cap. 16. de Offic. or-*

din. cap. 3. de Instit. Card. de Luca in summ. benefic. §. 2. num. 6. Ratio est, quod sicut ad Episcopi officium pertinet, ordinare Ecclesiæ ministros, ita quoque de titulo beneficii iis providere ad eum pertinere convenit. Vid. Van-Elpen *Part. 2. tit. 21. num. 4.*

Dico III. Collatio beneficii non solum semper Episcopo, sed subinde etiam Capitulo vel soli, vel cum Episcopo competit. Colligitur ex *cap. un. ne sede vacant. in 6. Passerin. ibid.* Idem est de Abbate, & ejus conventu, sed de hoc nos inferius ad *tit. 9. & 10. hujus libri.*

Illud hic noto cum Navarro ad *tit. de his, que fiunt à Prælat. consil. 1.* Quodsi collatio simul ad Episcopum, & Capitulum spectet, & Episcopus uni beneficium conferat, Capitulum verò alteri, nihil adhuc actum censeatur. Idem etiam foret, si unus vel alter capitularis Episcopo accederet.

Nec obstat, quod in contrarium adducit Hostiensis, quasi nimirum Episcopi votum per se æquivalet votis omnium Canonicorum, consequenter, si vel unus, aut alter Canonicus Episcopo consentiat, jam habeantur majora. Resp. negando consequentiam, quia totum Capitulum unum tantum votum habet, & quod major pars Canonicorum facit, totum Capitulum fecisse censetur. Garzias *part. 5. cap. 4. num. 28. & seq. & DD. communiter.*

Dico IV. Collatio beneficiorum non est ita propria Episcopis, quin Prælati inferioribus, & aliis Clericis, esto nullam de cætero jurisdictionem habeant, vel ex privilegio, vel consuetudine, vel præscriptione competere possit. Garz. *part. 5. cap. 3.* Textus in hanc

re n

rem opportuni occurrunt in *cap. fin. de Instit. cap. 13. de Concess. Præbend. Clem. un. de supplend. neglig. Prælat.* ex quibus apparet, quòd Abbates non tantum exempti, & quasi Episcopalem jurisdictionem habentes, sed etiam alii Prælati non exempti jus conferendi beneficia tam secularia, quàm regularia habeant. Et hoc casu sufficit ad collationem validam (idem dic de *Electio- ne, & Præsentatione*) ut, quamvis collator à parte

rei jus conferendi non habeat, sed proprietatis hujus juris alteri competat, in possessione tamen pacifica juris illius tempore collationis factæ extiterit... *cap. 7. de caus. Possess. & Propriet.*

Qualem circa beneficia conferenda potestatem habeant Legati Sedis Apostolicæ, dictum est *lib. 1. tit. 30.* Item quomodo jure devolutionis beneficia conferantur, traditum fuit *lib. 1. tit. 10. de supplend. neglig. Prælat.*

§. IV.

Quibus beneficia conferri possint?

SUMMARI A.

28. Beneficia sunt conferenda dignioribus, maximè curata, & Prælaturæ majores. 29. 30. 31. Quid circa beneficia simplicia? Patrimonialia? Patronata? 32. Quædam notamina circa collationem beneficiorum afferuntur. 33. Plura beneficia possidere non est res ab intrinseco mala. 34. Ideo potest S. Pontifex ex justa causa dispensare etiam quoad beneficia simpliciter incompatibilia. 35. Quæ dispensatio nulla foret, si citra gravem causam uni plura ejusmodi beneficia conferret. 36. Episcopus potest uni Clerico duo beneficia ad congruam sustentationem conferre. 37. Si Parochia alicui Canonicatui, aut Præposituræ incorporata sit, nulla opus est dispensatione. 38. 39. Circa dispensationes beneficiorum quædam ex Rebuffo, & Concilio Trident. notantur. 40. Quid possit circa pluralitatem beneficiorum consuetudo? huic quæstioni quadruplici Responsione satisficit. 41. An consuetudo, qua ad Canonicatus Ecclesiarum Cathedralium non nisi illustres admittuntur, sit rationalis? Negantium fundamenta. 42. Et affirmantium referuntur. 43. Priorum Argumentis satisficit. 44. Bæbmerus hujus consuetudinis vitiosum fuisse initium ostendit. 45. In quibusdam Ecclesiis Germaniæ etiam Protestantes, & reformati cum Catholicis Canonicis permixti tolerantur.

28 **R**egula, & norma, secundum quam collationes beneficiorum fieri debent, traditur in *cap. un. ut Eccl. Benefic. sine diminut.* ut scilicet conferantur idoneis, & regulariter dignioribus. Covarruv. in *Regul. Peccatum. part. 2. §. 7. num. 4.* cum Panormitano

& aliis, adeò quidem, ut, si ad beneficia curam animarum, vel aliam magni momenti functionem annexam habentia, omissa digniore (qui scilicet in promptu sit, & notabiliter aptior, ac dignior videatur) dignus tantum eligatur, postuletur, præsentetur &c. colla-